

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kuman Daseha

Arbeitsamt Ludwigshurg
Krankenlager für ausl. Arbeitskräfte

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Großsachsenheim

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область и бюро
писать латынскими буквами

An, Кому:

Kuman Wasie

in

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

dorf Dmitrowka

Burinskii

Sum'ska

Листо 8го 9 місяця 43 года пішло
отузьскої твої сестриці Дани
Достоголюбного братика Васи
добрий день передаю я своєї крпнкої
гарачий привет отсвого щирого серця
и привет моїї в. нати в. маруси в.
братіку и передаю привет мої люб-
лими сестриці и диткам и брату
иричку и вкліф и диткам и всем
остальним сусидам и дивчатам
моїм и всем детальноим от
менеке понизкому привету

Отправитель:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Гумаренко Миколаї

Rohn - Bicken Dorf

Rochestraße 21a.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Лист 6-8-чзр.

Добрий ден і ні вечір
дорогіє родичів,
перудало до свій кучо
сердечний ^{листь} змного
всього наймного вам
визначи на сврі
рідиі України. Мату,
Мамі, сестрицям
Настасії, Мамі, деду-
шці, всім родичам

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Гумаренко Анна.

in: Ukraine

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Улеси Гумаренка.

Rajon Dubowja ziwkaja.

Dorf Michalanowka

Turistino.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźnie і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

та сусідом. Я ще був здоров, але уже
випусти Змеїні у нас іржавого та в корово.
Змеїні моє було корово. Маму прокинув
в мене, як в мене змивали чисту у нас
мої і сніг і вранці ходили вночі, прокинувшись
Маму знав не бачив. Я ще за перебування
в лікарні бачив одні тижні у вранці був
на ній ноги був морив, але було гино у квітні
місяці. Змиву і туди ходили. Я виводив
вам і вранці ходили. Маму і вночі розбило
хворобу 3-4-го. То він поїмав бачили по білому
світлу вранці і вночі, то вранці він із хворобами
нехворобами поїмав що бачив од мене за чорні
зуби і доводились змиву вночі, як сонце
не вранці вранці од на м. Змивали
хворобами. Вам сніг. Маму.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

KumowanKaterina

Betriebslager I-Anger

Leipzig O 5

Zweinaundorfer Str. 59

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

29.4.43

Здравствуй дорогой мой
первый раз, сообщаю
тебе моя и здоровья, все и
тебе желаю. Дорогой мой
луча я получила от тебе
письмо за 10.8.43, но не
давала тебе, а сегодня по-
лучила от твоего за 21.8.43
и даю тебе, очень благодарю
и очень люблю раз. Дорогой

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Адресу:

Perederii

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Powit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

St. Pawlograd

Павлоград

Snetschnastr. Nr. 2^a

Pawlograeskii Kreis

Dnipro Drowsk

Pawlograd

DEUTSCHES REICH

моя, ты пишешь, что получила брато одну свою,
за 30.7.43г., но я тебе не пошлю две, пошлю еще
еще одну с Валей Власовой и одну возле палатки,
другую свою маленькую, а сегодня с одной Новомиловской
девочкой. Когда получишь, сразу дай тебе и за какое
письмо. Дорогая мамочка до сегодняшнего дня я полу-
чила 74 писем, в которых были похвалы, пожелания, по-
хи, а улюк в восторгах не было. Дорогая мамочка ты
пишешь, что все пишешь, но это не правда, я знаю что
ты переписываешь что никак не пишешь. Новостей мно-
го, говорю, что Павлоград (брат). Девочка неизвестно,
перепишешь с Валей Власовой с улановской. Послаю ей брату.
Я пишу тебе вкратце обзавелась брато, я переписываю
сестру. Привет? Лизы и Наташи, Варвары и всему за-
вещую крепко тебе дорогая мамочка. Привет всей семье.
Дружески и. а. у. л. n. s. c. h. r. e. i. b. e. n. ! Письмо ясно и только в палатках!

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Kumowa, Katerina

Betriebslager I-Anger
Leipzig O 5
Zweinaundorfer Str. 59

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Fräulein Schura Rueders
F. Bollhausen
Klönigstr. 109. Geilingsweg
(Rheinland) Deutschland

Lagerstempel
mit genauer.

postalischer Angabe

Здравствуй Павел! - пишет Шура
Шура тебе дружественной привет
с Тернопилем и желаю тебе всего
хорошего в твоей молодой и цветущей жизни. А так же предлагаю всем своим родным от твоего привет и еще всем соседям и родственникам, подругам и родным и желаю им всего хорошего. Павлуша! Я пишу тебе 20-го. От крестных родных

Postkarte
mit Antwort

Назвуйте область, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

Ab
in
куди:
куда:

Ort:
Село:

Улица:

Kreis:

Povit:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Шураба Павло

Україна

Білікинка

Ульяновський

Зимовий

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Вторые ты писал мн. и я тебе очень благодарю очень радовалась мн.
Ну и вообще этой жизни так хорошо только одно одно, что вечера до
9³⁰ разрешают гулять. Работать у хозяина еще пока работает со мной.
начинаю с 6³⁰ утра и до 7³⁰ вечера. В обед час отдыха. Наблюдать у нас
не получается. У нас все скотили и поворачивали уже. Знать, коров дою
еще. Знать. И воскресенье гуляю с 8³⁰ утра и до 12.00 потом с 12 до 6 вечера.
а вечером с 7³⁰ до 9³⁰. Гулять проходит весело. Рыбят полно, ухаживать
русские, поляки, голландцев, французов. и т.д. Я почти каждое воскресенье
иду в кино. Обществен все пока живо живут все есть. И сейчас живу в том
самом месте, чтобы ничего не потерять. Но живо и много и работа
ни такая, все исправно идет. И как пойду куда, все забуду что я
такая полная. С езды купила много вещей. Но только через знакомство.
по-немецки и по-польски научилась говорить и писать. Погода теплая,
бывает дождь, почти. Достигли Габриша! живу в свое время. Чини отбей.
Мира Кундич 7/II-43.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Fräulein. Schura Kundius
L. Bollhausen Geilingsweg 17
Flügelstr. Mörs (Rhld.)
Deutschland.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Кипуєра Надя

~~Gemeinschaftslager~~
~~Henriettenhütte Bez. Liegnitz~~
Лісний лісний 1/11-43р.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

10

Тяжко писати оком спугано о
оком з думало всігда, тебе я
часто вспоминаю і не за
був нікогда. Здрастуй до
рогою моя Жанітка сповіщаю
я тобі що я поки живу до
роба а тобі моя милая Жанітка
жилаю всего найк
ращого в твоїй новий малю
досі будучий тиждень і в місті
передав я тобі свій пакунок
привіт із воззучинам поцілу

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Галечка Тарас

Ватну Сасульа

Новобоче

Ватменскі

Сумська

Ватну Arbeitsamt

Моя жінко знаєш братів.
Моя жінко я тебе криво в твої
мечі із праганням твоїм.

ОБРАТНО.

Пользуйтесь лишь открытками, выпущенными для рабочих с востока. При пользовании другими открытками разрешается писать лишь 15 строчек и только на обратной (не адресной) стороне. При двойных открытках на ответной стороне писать только свой адрес. Всегда писать четко и чернилами. Прикреплять к открыткам записки, карточки и т. д., писать на полях и между строчками, а также пользоваться номерами полевой почты или адресами Биржи Труда запрещено. Допускается приложение документов или личных фотокарточек без надписи, но прикреплять их разрешается лишь с одной стороны.

Auslandbriefprüfstelle Berlin.

C/1494

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писать вразно и только на линиях! Писать ясно и только на линиях!

стобі несе і тобі лас золотко, пташко моя сизокрила

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

що отримав і твоїх пуги 2 в одній якраз в негідно
за які я тобі дуже благодарю що ти мене не забула на

де і ласо і вітаю

м. Пташка ти ти

зедних отримках

і вості що можна

вродка. Пташка

Зігнелі і зростаєш

сизокрила Пташка

улюблена дитина

бачила вості

улюблена дитина

і вості і передаю

і вості і передаю

і вості і передаю

і вості і передаю

і вості і передаю

Auslandbriefprüfstelle Berlin.

но прикріплюють їх разрешается лишь с одной стороны.
жене документов или личных фотокарточек без надписи,
адресами Биржи Труда запрещено. Допускается прило-
ками, а также пользоваться номерами полевой почты или
писки, карточки и т. д., писать на полях и между строч-
сать четко и чернилами. Прикреплять к открыткам за-
ответной стороне писать только свой адрес. Всегда пи-
ной (не адресной) стороне. При двойных открытках на
разрешается писать лишь 15 строчек и только на обрат-
бочих с востока. При пользовании другими открытками
Пользуйтесь лишь открытками, выпущенными для ра-

ОБРАТНО.

11

Сімі згадуєш і вості і передаю

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Polśka Tanya
stadt Romny Dory
saullya straze Koscowa
komyska Oblast.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Рому

Komyska Nodja
Gemeinschaftslager
Henriettenhütte
Bezirk Liegnitz

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Gemeinschaftslager
Henriettenhütte Bez. Liegnitz

1/11/38

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kurbazkij Michael
Bar. 105 stube 5.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Steyerberg
über Stolzenau / Weßer

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An. Кому:

Kurbazkij Michael

in:

Iobitschevo

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Ishostka

Dienstpost-
amt oder

Sumi.

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

29/III-43г.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraźno i tylko na liniach! Пиши ясно и только на линиях!

Здрастуйте дорогі родні: Мамі Акута і Настінка
а також і родичи; Т. С. Вар. М. Мійка, маміна, тат. Тар. а також
сестрички Саша Кат. Кат. Надя, Маня, Маша і Петро Верс.
і всім Романцовим. Передайте всім мій маленький
германський привіт і желаня всего найкращого і вашої
домашньої життя і серйозно господарської роботи.
Акуто отримавши що ти писала 8/III-43г. а отримав
20/III-43г. за которую я очень і очень благодарю но
только мало только 5 ~~получив~~ ~~получив~~ ~~получив~~ із фому
а до фому написав 22. откритий, вислав две фотопортр-
ти Хойя, плохих, есім краца но з фотопортр-
вдвоєм з товарищем то етих пока не приймають. есім при-
муть то вишлю. В отримав 8. откритий. но 28/III посилки ще не
получав. З етим до свиданіе жду ответа. По мамі не безпокоя
З привітом вам всім Михайло.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germany

An, Кому:

Kurbachij Michajlo

Bar. 105 Stube. 5.

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kucvaskij Trofim

Baran B. Stavej.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

A

Ostarbeiterlager
Steierberg
über Stolzenau / Weser

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

An, Кому:

Kucvaskij Markij

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Tobylschewo

Schottka

Sumi

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Пиши от вашего сына Григория Михайловича 24/4/43
Здрастуйте дорогие родные Передать вам привет
спасибо и только Ивану всем моим родным
и соседям Я вас собою что жив находим на старом
месте живу постароску вы должны знаете Я же
там все в пробыл 2 1/2 месяца но никак не поправился
Погода здесь хороша проходят дожди Бывает гром
то зведи так як я рибалка Павло сиди ути
лике Ян только лягу спати то все спати каже Я
дома що то роботу кудись не вдасть Я пожу дома
ва пиши ми Ян там проводи мит кажего
саме Ян там мужики шоосталие фамил
Ян живут соседи да нехай той хто нише откр
луме што Я не розберу ка етот Я кончаю
Зтїм Осведамит Вам сак 24/4/43

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Нурбаскij' Марко
Довг Товушчєво
Сестра. Лєтї. икїна

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Нурбаскij' Трохим

Вагак В. Нубс I

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Steyerberg

über Stolzenau / Weser

Abenden

Kypceim Tpuskno
Turbtremalkung

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Post Kypceim

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Steiermark

Postkarte

17
Kypceim Tpuskno C.
Бурачского району
Синской области
Село Вознесена
с/у
Украина

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Открытка пушена 17/II 1943 року.
Добрий день мої рідні
Я вам пишу а ви Федоте³ в³твету
Я жив і здоров того і вам³ пог
Жалато ми робим у тортос от нас
Васль дванацт километрив предато
всім попривету вам тату мамі
Мимі Гімі ~~Ві~~ Ві і предайт Брата
і сестра, Прому Я вас пишліт
табаку грам 250 потиміт усі новетні
передайте хлопця і дівчатам
передайте Батам Василью
Ванью Антону Луцкока Досвіданя

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

18

Forstverwaltung
Post Klachau
Steiermark.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Nina Kurbet

Heidenau/Sa.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Arbeiter-Lager

Güterbahnhofstraße 4

194 року 10.10. Зерська дорожня станція
і родителі панамі і мамі пер-
фому я вам своїм щирою сердечною
поклон и жемлю вам усього най лун-
шого вилоні життя и передко по пра-
воту брату ками своїм сестра-
и зятю и востан и щирою вас усіх
безмисльно раз теper я вам про-
исую що я пока живу и здоров
на сьогоднішній день а дини
не знаю що буде здорові родителі
і ви самі здорові і знати

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ан. Кому:

Dmitrij Kurbet

in:

куди:
куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Soroka

Burinskij

Lumina

Як тільки живеш, сонні тако я вам дорогий родителі що я ви
ще писав писав писав до вересня як було писав писав до серпня як
як я вам дружелюбно вітаю що ви мене ще не забуваєте
що я така не шкідлива на тій стороні кордону нам пока
такі які були хліба по 240 грам на день а одержу пошу
пока ще свого тепер я вас прошу прощайте як вище здоров
и про сестру та чи вона одужала бо ви мені писали що
вона боліла и хто ще поїхав у гімназію и все попрацює тепер
я так вітаю дорогий браток каже що ти мене не
буваєш що мене вітають у гімназію а сам оженився
що я вам не міг писати так не шкідлива а у зв'язку з
во, ну некого не живеш дорогий браток на мене и пиши от
вет и не забувайте мамочку дорогий мій родителі бере
жіть свого вдовою як писав писав до вересня як було писав писав до серпня як
як я вам дружелюбно вітаю що ви мене ще не забуваєте
що я така не шкідлива на тій стороні кордону нам пока
такі які були хліба по 240 грам на день а одержу пошу
пока ще свого тепер я вас прошу прощайте як вище здоров
и про сестру та чи вона одужала бо ви мені писали що
вона боліла и хто ще поїхав у гімназію и все попрацює тепер
я так вітаю дорогий браток каже що ти мене не
буваєш що мене вітають у гімназію а сам оженився
що я вам не міг писати так не шкідлива а у зв'язку з
во, ну некого не живеш дорогий браток на мене и пиши от
вет и не забувайте мамочку дорогий мій родителі бере
жіть свого вдовою як писав писав до вересня як було писав писав до серпня як

Absender:

Надавець:

Отправитель:

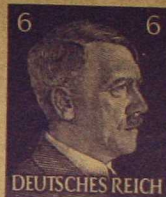
Dmitrij Kurbat
Dorf Sobotka
Revier Burinskij
Gebiet Summa

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Nina
Kurbat

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Heidenau/Sa.

Ostarbeiter-Lager
Güterbahnhofstraße 8

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Nina Kurbet.

Heidenau/Sa.

Lagerstempel
mit genauer Angabe
postalisches
**Ostarbeiter-Lager
Güterbahnhofstraße 8**

1943 року 12-го Вересня писав до дорожого
зятя, Егоря Яковича і сестри узя-
ми, мій добрий день. Мій дорогий
зять Егор, я і сестри узями
передую я вам своїм сердечним
широким привітом і вашій сім'ї.
Сміюся і гали і жилаю вам
усього найкращого в вашій
життєвій передую по гарячому
привітум своїм дорожнім
тятьом і мамочкою і сестрою
і братом Костом і сестрою Гали

Postkarte
mit Antwort

Назвуйте області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
латинськими буквами

An, Кому:

Egor

Mischenko

in:
куди:
куда:

Straße:
Вулиця:
Улица:

Kreis:
Повіт:
Район:

Dienstpost-
amt oder
Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

Dorf Soroka

Burinskij

Summa

и її чоловіку і діткам і писав вам у свого най мутного в
своїй пачці і цілую вас усіх без и хотімо раз и сонити
я вам що я пока живий і здоровий на сьогоднішній день
а далі не знаю що буде бо ліки кошуть така що як день пере-
живем то і добре а на другий божа як буде тож дорогі
мої зять ігор'яко, і сестро корма нам дають пока ще
некого харчовий трагі в день суп и по 240 грам хлібни
по 125 грам, маргарину и по 110 гр. сахару и по 100 гр. ковбаси
цена цілий тиждень оце такі нам корма а гроші платять
по 7 коп. 8. ценок за тиждень коли скільки заробили а купу-
ють за їх нічого хліба пива ким купили а це и усе одягу по-
ка ще кошу свою тепер я вам пишу що я вам у вір-
шці полюбив і од матері гальку одну іздати у вас
палучив і за те я вам дуже дякую і дякую що ви
лине не забуваєте и пишу я вас щиро і відповідати
вам довідаю цілую я вас усіх без и хотімо раз и
дуже скучаю за вами і щиро усе новості и все
як і ви писали і сестра для

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Bitte verzeihen! Bitte nicht zu schreiben!
и її чоловіку і діткам і писав вам у свого най мутного в

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Egor Mischenko
Doef Soroka
Revier Burinskiy
Gebiet Summa

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Nina
Kurbet

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Heidenau/Sa.

**Ostarbeiter-Lager
Güterbahnhofstraße 8**

Absender

Igor Kurganov
Reinenslein / Rom.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Kr. Siny. Kr. Siny.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Plus dem Brief

Frank.

Ekaterina Kurganova

Romn. Kr. Siny.

Zagrybela str. 15.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Ost. Ukraine.

Faßt Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

Здравствуй мама. Замучил
картасю, отец рад что вы все
живы. Завтра в Бреславе, но
узнаю, и моя в новелам, збу
уже по домом, теперь работаю
в азбука полтора года, живу
здесь нехорошо, только кому не душно
то товарища, уже полны, только
ко из духи, но дружок, Мамы папины
мне как все время Володья и Ва
получили отдачи или их отпусти
ли по болезни. Мама мы в восторге
что вас отец бросил обратно и по
ехал к нам жить, но передан ели
что он есть нехорошо, и все-таки
что он послушный мать з нами
матрой старшей маме, но и жене
детишки уми. Здравствуй все
моя мамочка, и твой сын, и
брат Владислав, и Женя. з по себе
очень часто вспоминаю о Вла
дишке, бо здесь у нас очень мало е
матки мамма, здравствуй бабу
шка нежно тебе здоровья.

Мама з маму (моя мамочка) в восторге
мне, мамочка очень хороша
номера вы того не видите, только
работают много. но это все идет
з очень рад что вы все живы и
здоровы. Мамы братки свое здо
ровье. Завтра у нас товарища
привет.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Marie Kuridenko

bei Herrn Hermani

in Semliſt

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Dargva

Postkarte

mit Antwort

Großzünden

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

Die Ukraine

An, Рому:

Chimes Kuridenko

5/IX 1943 року

Цей лист від вашої
дочки мамі до своїх
рідних мамі бабці
вели кохати і її сестри
передаю з вам усім по
низенькому поклонові і
сповіщаю з вам що я
приїхала в германію

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Kartawo

bonha Romni

Kreis Smiljinski

Yebit Sumna

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

хорошо і сповіщаю що вам послала без шот
но откриток а від вас не получила то мо-
же і ви від мене ви не получили і думаю
те що з непену ну то все нічого ми
робимо в тіла в троєх Вера із Катус,
а остальні дівчини вдругого приїзду роб-
лят ми з ними багачевсь робимо ми
в полі живем хорошо замкнула мама
писується прому вас дуже щоб не по-
рились зими будем то побачимо
ну намолю кожна писати жива здорова
така того і вам пишаю прому щоб не
пирились коли получите то дайте от-
вет ну що змогла то написала

Absender

Kuzilenko Larcha

Schneiderbühlchen Tübingen

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Postfach 111 Lager Taback

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

am Rhein

Postkarte

mit Antwortkarte

6

6

DEUTSCHES REICH

Ukraine

Здравіє вам і Тарнаки

Здоровіє вам і мої

Здоровіє родителі як

ви прохтевають ви любі

чи здорові, а поки хви

і здоровіа того і вам

хвиляго у вашиї хвиля

Терезаю привіт від

щирою серця Сашенного

Kuzilenko Pawlo

Кварт Лумокаї

село Змігінці

Воск Луміні

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Від моті мене прилет коє вона і не разом зомно
але не у цьому краю, вона від мене за 600 км і намоє
і до неї поїхати, крім збігаюєх писем від Ракі
мене посилає з отримки і писмо туди що
поїду у отидеє додому, то як був то притиніть як
йому гостю в мене дожд, і скільки гостював, як би прохав
те ти ходи ти кароботу, та твоя відвідас вас, та до
вас ема коє і свій братик Тіом, Тіому з вас живіть
хорошо не пугається, як мов ема живе і Тіом як
каждієство все ти хороша горюшка, пишати проє мні ує
і пишати того ви ема пишати писем, а ти можє не
полугасте від мене, з писем і до вас, і додому і писем і
на писем одну Гали Гіакас. Я живу як і ема те саме
роблю що і ема, з дітьми та з в германії кармю
коє писем та тільки і отради, та писем та у отидеє
моє і з писем. Що до поводи то така сама як і у нас
ового доне багато тут на такі ділуні як знає куди порігек 60 км
і як добрий кулак, з цим добрим Тіомом прилет дає і вели дожд
і як добрий Тіом, Гали, і кривачику Хіомі, братку Тіомі і мні, ує
і як добрий Тіом, Гали, і кривачику Хіомі, братку Тіомі і мні, ує

Absender:

Kurilenko Fawelo
H. Samokaj, Leningrad

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Post. Leningrad

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Deutschland

Kurilenko Fawelo

Niederbieber 8 / Neudorf

Bismarck Str. Lager Auba

am Rhein

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Kuripfatnyk mtr

Stettin Ring 114

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Johnes Wiedorn

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Geobschutz 018.

Postkarte

Мен нужно 25 июня
пригласить 1943 року в
ваши горы мои го
своице рідних мамочка
мамочки Тавлуки мми
Тали ма Лигуци. добрий
день або час що ви побачите
цей час бросайте з рук
своє молити не нічого моє суму.

Украине.

Kuripfatnyk Sydor

Post Lipowa - bolina

Sorot Pobiwanka

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

першого свого листа по-
домлюю що я живу і здорова того і вам
спасо. вашого листа я получила 24
листя який ви писали бачив за який я
вам дуже щиро дякую мої дорозі я
вам писала часто мамі аговас нікого
никому не маю моє забросила писати
бо влас нішла така ризика моє мамі
мислівіть у совіті. мої дорозі іні бачи
на сестри та брати дуже щиро щинит
мій і ви всі здорові і багато вас дома
і помічю на маму живі бо ви
се пишете що живі а нікого про бач
ка не пишете і щинитіть тому маю
і вилізу. я живу і здорова і щинитіть
дозній мене хороше знає. коштує знає
журивні в оз Авості одержима 2 мей
і одержи мені Авості я писала 2 картки
потомі моє ви пишете вам я мені пиш
и воному фоті дана картою я вам пишу
карткою себе. у дорозі нічого не
мої дорозі скріветом вам до маю

Absender:

Kuzischko Peter

Anna Blankenhagen

Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt

Postfach 45

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Kz. Naugard in Ostpre.

Письмо получено 30/VII 43р.
Письмо від вашого сина
Петра до своїх родних.
Здрастуйте мой
родители поздоровало
вас з тими днями коли
получили мого писма
Я вам повідомляю
що я живий і здоровий
того і вам пишу.

Wer nach Alarm

Знарі
die Fernspreleitungen mit
privaten Gesprächen verstopft,
gefährdet die Betreuung der
durch Luftangriff Geschädigten!

Досвідання, моя отеста.

Postkarte

6 6

Ukraina

Kuzischko Wiktor
Semeniwka
rayon Lipova-Dolina
omni. Sumi.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Дозвольте передати свої найкращі привітання
не забувши провітати мамину, татину,
Ваню, Колю, Трину, бабусю, дідусю, твоїх
Мотрі, Мусю, татю, маму, великих родичів,
близьких і далеких сусідів і всіх моїх
товаришів. Мамини я вам обіцяю,
що ваше післо пошути в 24/11-43 року
за яке очікує дякую. Одтсавби мамини
зразу так нет вільно крім того обо
у воскресення. Ну що ви самі добрі
знаєте що музично оддиждуть бо за діло
так мародиса що і дитя не хочеться,
і іхав так і вквіт. зрешта зткв. вразері татині
були до втрави а зтравки забрали насхаті
живу я не в багатого хазяїна по нас зрешта
одичі полж українка і я ми робимо в хазяїв
за обичі так що роботи хвата і ще знововидою.
не знамого села не знамо мого. вості в мене
товаришів тата руський предсе товаришів
нет пущого вільно і зматини. новостей нет ніде
нишів ви новості. но я ішо не робивавсь. ~~татині~~

Absender: Кичнозенко Марія

Відсилач:

Betriebslager

Chemnitz

Strasbourg Straße 3

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angab

Deutlich u. auf der Linie schreiben!
Пиши виразно і тільки на лініях!

Здравствуйте дорогие ро-
дители д.д.д. Федор
Мама Крестная, Ваня
братъ и сестри.
Поздравляю вас с праз-
ником 120 чرخеи ч
желаю вам всего наи-
лучшего в вашей жизни
В 1943. Давидович
ваша поклонница Курно

Postkarte

Назву області, округи та і біржі праці писати латинськими буквами

Ап, Кому:

in: Україна без Росії
куди:

Straße:

Вулиця:

Kreis:

Округа:

Dienstpost-
amt oder —

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Біржа праці:

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Душа моя і в серці
міє при серці я нос-
ило і щиро в серці
много раз в серці
хорошого милого
і милого душі в
вас в серці я
одержав і щиро
открытому закону
ору тоді душі милого

Lynetzky

Kostantinovka

Invola

Kijew

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

[illegible]

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ivan Jachremontsky
Lynsky Kostantynovskij
Lwela Kijew

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Отвѣтъ в Германию

An, Кому:

Ulko Kurotschkin
c / Anton Schwarzenbach

Ort:

Lager- oder

Firmen-

Stempel

Kleinkemnat
c / Kaufbeuren

Allgäu

Absender:

Дырековъ Л.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Arane Hemmer
Werl Westfalen
Sonnen 132
Kz Anna

Postkarte
mit Antwortkarte

Успенский
Вулицей обл.
Шаргулинский р.
Узкое 20
Дырековъ Акирине
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо от Курского Гейра Степановича
Дорогие родные я и дядя Тимон
пока живы здоровы того и вам
желаем привет Тимон братозку
сестричке Нине братозку Мур
тетя Нюра тетя Веря и
Таня Дорогая мама письмо
мы получили которое ты сама
тетя Нюра 28 мая 43 года
мы его получили мама ты писала
ответ. Мама желаю Тимон Нину
ну пока до свидания. Курский

Absender:

Kuzskoi Beta

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Frau Hemmer
Sonnen über Herz
Kreis Unna

Westfalen

Postkarte
mit Antwortkarte

Украина
~~Сумской~~ обл.
~~Шаргородский~~ р.
Узкова в 20
Курск
Смирновская ул.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Письмо от Курского Н. В.
Здравствуй! Александр Митрофанович и я живы здоровы того и тебе желаю Митрофановичу как браток тебе тоже здоровья как заботишься твоя семья или играешь или нет? Здесь заботы есть все играю и пишу дорогой браток Шура помогай в борьбе за землю всем нам и скоро приеду в отпуск на родину сейчас идет уборка ну пока до свидания
30 июля 1943г. Курский Н.

Absender:

Надатель:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postatischer Angabe

Mammendorf über

Magdeburg, Kurfürst

Maria in Pflanz

Schreiber

1943 год. 14. Okt.

Postkarte

mit Aufkleber

mit Aufkleber

mit Aufkleber

mit Aufkleber

6

6

An, Komu: Курцова Д. И. И.

in:

куда:

куда:

Straße:

Buлаця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

От Ukraine Луны.

Сумы обл. Куртлевсь-

Курт. рн. пошито

Терное с. Ковзобка

Добрый день Дарова
на друга Дарова и твои
радишь Всперхух есперху
мой по письма стили у
вудашинь утом паво
Я меня издарава киво и
твое меняю мой му
ман павай молодое
меняет Дуня Я пави
и тебе прописано ка Я
меня пишу мастан
мн мастан вавка то

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Нич кажице кажице и пиши на вернирабун
как скара дуня тини мнѣ вси мавати
Ато я не получила ни одного письма издалу
Я живу своимъ дѣвочками нѣмъ дуня так то
мнѣ ни чѣмъ дѣлать тини какиѣ у вас нове
тини все дуня тини какъ мои радныи пису
и пиридай прѣветъ радныи и кажице ихъ доми
дуня все тини саедаки ми ехати дѣлурини усе
но я бини ни видѣла мавати дѣлѣ вама то дѣ
дуня я кажу попроситъ тинѣ прѣветъ мнѣ
все я все дуня все дѣла то пиридай
прѣветъ каи на тинѣ кажу словъ нѣмъ по дуня
и ехати дѣлѣ дѣла пиридай все дѣла мнѣ
и мнѣ радныи и дуня своимъ радныи и ехати
Я дѣвочками и я все дуня тинѣ тинѣ

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Ost Ukraine Gebiets
Lunin Kreis Putien
Post Berich. Choufowka
dorf. Kurkowa Runja'

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Komu:

Kurkowa Runja
Mannsenlof über
Magdeburg

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

in. Paul Schraders

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kurtzchenko

Julien N° 54

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Ostarbeiterlager
Benneckenstein (Harz)

Лісьмю 5/IV - 1943

Здравствуйте мої дора
иє родителі Я живу
здоров чего і вам жи-
влю сегодня Вокрієсе

2531
Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду пра-
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Kurtzchenko

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаця:

Улиця:

Kreis:

повіт:

округ:

Post-

oder

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Post-

Україна Київ

Димасюка

Союзна № 77 кн 1

Львівський

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати чітко і тільки на лінійках! Писати ясно і тільки на лінійках!

Прощу вас усіх сестр очиво вислухати наву
поширюнок і ахти наву мажоранки за те що
я пишу ви не обіжайтесь потому що внас
60 чоловік а всего чоловік 5 не курят така
скупка что зоря возмоги і закурили сейчас
в люнцув курят сестр что, приходить поширки
а когда закуряють сестр поширки собирають
окурки дають в отпущек на дві підси обіцяють
на той год а забраві до 45 года сестр не ко
нчіца война. поширки би в підси Тока
писать мне нечего пишіте ви как ви жива
те здорові лі все как там напе на рибі
Тока довіданія щиро вас крепко крепко воз
глаголю рвз!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: *Kurtschenko*

Iwan № 55

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
Benneckenstein (Harz)

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латынскими буквами

Адресу: *Kurtzschina*

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Здравствуйте капиталиста
Ивановича и Денки Дуня Ивановна. По-
и Косой. Атакже и сына Анна Фомин
и ридая. Свои дети Сердечный привет
и низкий поклон и жалею вас в сего
Хорошо в жизни вашей капиталиста
И. получил у вас перекатку за кото-
рое один доллар. 20. А вы еще 2-
миллионами писано нашего хозяина и на
увереного это расено 13-и 15-и июля
капиталиста в России. Не беспокойте
я пока живу здоров. Миня всего хватает.
милитская вы убираете мы уже все
убрали урожай этот очень хороший

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kurtschin Wwan.

Wiisen Ber Magdebur

Kager-Holz u

Schübe man.

Lagerstempel
mit genauer

postalischer Angabe

Привет с Германии.

Здравствуйте дорогие
родители папаша и
мамаша и мои сестры.
В первых строках своего
письма, я вам сообщу
что я не в издоров и того
вам писано все наилуч-
ше в вашей жизни. Дохо-
же родителям я ваше

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писати латинскими буквами

An, Кому:

Kurtschin Wasie

in:

Ukraine

куди:

куда:

Straße:

dorf Rordiakino

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Schalihinski

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Сумська.

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

70

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно i тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

письмо получил 30/IV-43. за которое я вас очень благодарю. Дорогие родители я вам послал уже 4 открытки. Дорогие родители вы спрашиваете какая моя жизнь. Жизнь моя такая: как бабушка спрашивала у садовника когда выйдут цветы? одиждождитесь. Дорогая сестра я очень рад что вы выдарили от тифа, я знаю адрес своего двора и знаю адрес Миши Годунова и Алены. Дорогие родители нам выдавали белье и давали штаны рубашки, носовые платки, а работая в рабочей спешковке консу я в летних сандалях и я все это купил. Зарабатная плата моя была 50 марок. Дорогие родители письма пишите мне почаще письма если можно. и побольше. Какими вы как здоровы мамы? а эти до свидания остаюсь ваш сын
Игорь 30/IV-43.

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому: *Hurtschin Jwan*

Müsen Bez. Magdeburg

Lager Holz II

Schreib man I.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Julesius Köne.

Heidelberg.

Königsberg. B. Post/Tele.

Lagestempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латынскими буквами

An, Кому:

Julesius Alexei M.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Осентурка.

Роскошнівська.

Осентурка 130.

Литовська

Литовська.

Листо 2 тис XI здравствуй
дорогий папаша та папаша
і сестрички всі і братик
і тіткі і дядки ой як я ко
езде сестричків адрес, ту
т можна хоч і казенний
день писати щоб вислали
точно мій адрес та па
паша папаша і сестрички
визначити адрес мій
якщо отримувати всі новості

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

маташа й папаша ой яне медунала понада
суди ну нічого ми робим накурні удвх скам'янілих
паньоні нам їсти емо живеє кружєка ліс вбайр
аці вдрусту храници 27 повні 7 пароботу і в вєло
дали кой з одіал, прос, боти нас розлу, вєх дів ми
вєє нічого тільки я маточко нещасна ой боти
машо матица бату закас 2 догос 3 мілю Катю
ви розбуратишки бо так тяжєко писат було як
самі знаїте того ой боти нещасна я пишу я вєс дум
й думє, щоб вєсали мілінь адєс. новостів, бачає
так описат кідє щоб написали ускєрєсті й мілі
новості вєі ото друга тєритєка чєста і там адєс
мілінь Оце я вєс другу тєритєку шєло до вєдє
ой боти як я суди понада машо жєлієтє вєє з
дєрєєє поєєє кєєєє приїдєєє додєєє до вєдєєє до вєдєєє
машо матица бату вєі ієєє машо до вєдєєє.

9/III-43

Добрий день всі!

Спішу вас повідомити, що я зараз
Роблю в хазяїна, в селі Блаугайн,
що знаходиться в 60 км від Ахена.
Так що я зараз певну побудівку з
Сапуновими дітьми. Зараз мені
хорошо. П'ять раз на день їм і скіль-
ки хочу, але й роботи досить. Встаю
збід. ранку і кінчаю о 8 год веч. Мій
хазяїн має 3 коня, 12 корів, 65 курей, 2 свиней,
курів, гусей і т.д. Привіт всім - Петер -

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Unterkothen/Württbg.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Lager Schöntal

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

G. Gläschow / Ukraine

ulica Nowa W. 56

Gläschowski

Prümska

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Открытка пуцьєка 20/IV 1943р. Добрий ден мої родки
мишу втом чутю я хсва здорова того и вам хселою и
посилаю всеи вам мої родки покривека. Мамалии
сестрам Зли Мани Їлави пори Тіани. Брату Андрик
Івану і Васи і сирочку Тетю. передаю цусидая Васи
Федори. Мої родки я уже повас снутиа хочу уже по-
бачитися ну кезкаю чиско ро побаче, ян приїду по-
побачимосч. мої родки я уже вам посилано в откры-
ток і тисмо. а отвас ответку не маю а почемо кезка
чи монес уже крамене засули. Мої родки жуть уже
всена весело мої родки нахсого дня спиваю
велимосч. радильмо нас мої родки годуют 4 рази
в ден 2 сир 2 чай с хсегод годуют очен хорошио.
Вася ян монеско то передай мамери открытку. Досви-
данья.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Ort: Unterhochen/Württbg.

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager Schöntal

Absender: Tomeruk J. Okonin post

Melden Kr. graudenz

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

H. Hollac

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

dnia 11 wrzesnia 43r.

Niech bedzie pochwalony Jezus
chrystus. Kochana moja
cuderno B. w pierwszych stowa
listu mego. Zauwazadamiu
ciebie ze jestesmy znowe i zdro-
we i tobie tego zyczymy dobrego
zdrowia. Kochana moja cudno
jestesmy wrogstae wjednego
gospodaria razem z Janasia i B.
i w murna nasza lonia i poc-
tuwni twoje otrzymali 10 wroscia
za klupe serdeczne. Bóg raptaj

Fast Kohlenklau!

Er klaut das Gas
und stiehlt das Licht,
raubt Strom und Kohle.
Duldet's nicht!

nam poczu.
was sa wie
lona radość

ie my
4 napisz gotnie Ksiowdr nasz dlas
piszcie Jan tam w murna moja

Postkarte

Ab

Kucharska Roralia

Zaturie post Brumsk

Koremienice

Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

to niwiera tylko pociecha nasza już lata i gada jak sko-
wonek wola rawne nimie choć bawerera jest tylko my
mamy radości że ona. Co dali jesteś my u gospodarza sami z
rodzicami swoimi mieszkamy odlat od gospodarza jakiego put kile
praca to wiadoma w polu Frania Johania i Boonera chodzą
w pole a ja to w stodołach i koma i bapcia moja mama to wiele
nie wie nic nie wie tylko gotują dla nas obiad i kolację i ona
nie chodzi bo chowa a bapcia stara a lonia mata i tutek
Kochana c. ty piszesz czy my zabrali wszystko swoje co zdaniem
wzięli to i przywieźli ze sobą nie nam nie wystawili można
było jeszcze tyle wzięć. Kochana c. pytasz za siostry swoje.
Wcale nie wiemmy zani stego transportu z ona pęczata to
zmy listy mamy ale zani nie mówimy ale ja napiszę
do Kucichskich może coś wia to ja tobi zaraz napiszę albo i
zawiadomie że ty igwa mamy los wasz tam ułomni nam to
miałam zle jedzenie mamy daję piasek tobi może coś mamy i
to mało miejsca ale jeszcze nie byli głodni. Kochana c. piszesz
za Francka i Tracinka i stack i duio jest futaj 3 k. od nas a fa-
boyce cukrowy tak że my widzimysie co niedzieli i wiece
i jest po 12 k. i po 30 k. jedne od drugich ale piszemy listy
dali Kochana c. napisz jak nasza gospodarka czy stoje nam
choć tam miska unas dowiedź sie tam do locha rabier obier
pasre jak chodoba nasza i chto jest w zaturu z nanger. i jak
ty porostata i skem czy z docerkami swoimi dali po 2 dary
Wszystkich swoich to tylko jest igwa z naszym ciag di. nastaj

Absender:
Надатель:
Отправитель:

Kuchtenko

Antonina 00424

Poststempel
mit genauer
postfischer Angabe

22/II-43г. Здравствуйте
мои родные и люби-
мые родные Мамочка
Нурочка, Нурочка и
Браток Павлик. Ма-
ма доехала я до
Германии за 10 дней
и благополучно, и сей-
час нахожусь в
городе Кюммель, в

360 Ukraina

Postkarte
mit Antwort

Назву держави, провту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, Область і Бюро труда
писати латинськими буквами

geprüft

An, Кому: Kuchtenko Marija
in: st. Gluchow
вуди: st. Gluchow
куда: st. Gluchow
Straße: Soldatskaja Kobla
Вулиця: Soldatskaja Kobla
Улица: Soldatskaja Kobla
Kreis: w4.
Повіт: w4.
Район: w4.
Dienstpost-
amt oder Gebiet: Iumaska
Область: Iumaska
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

VII

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

40 км. от Гамбурга. Мама, как только
приехала вечером в этот лагерь, то
дала нам по 2 теплых одеяла, дала
комнату на 18 человек, дала всю необ-
ходимую посуду и мебель в комнате.
А 20 июля я поступила на с. Таша-
рою и еще 2 девочки с Радионовки на
работу, на французскую кухню, то ма-
мочка для меня не беспокоится жить так
хорошо кушать, лучше чем дома, на
красивый виданн. Нам жалко, Мама в
лагере много девочек и хлопцев у хлоп-
цев есть гармоника, то здесь очень весело,
только скучно по вас дорогие родители,
ну ничего война кончится, то буду дома.
Мамочка не плачь. Довидаюся привіт. Проще. Коши. М.
Таша. Золотий і веселий.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ostarbeiterlager
~~„Reichsstraße“~~
Krümmel
Post Geesthacht/Elbe

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kuchtik Schura N-5399

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Cecil Anhalt

Lager „Postplatz“
Stube 25

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Ному:

Kuchtik Fides

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улица:

Kreis:

Pовіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraina

Dorf Szwarcow

Przejon zehalichinski

Celbit sumskaja

открытка поздравителі на
открытка поздравителі на
району даєватє радних отиу
весної вамої доки мури
здраслуйте дарамі радніі
папаша мамаша сестро-
нка татусєя и хришчимо-
чок витанік О. впервих
етраках масі откритки
аван еобщаю втаніа

utlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

своє здоров'я чим і виває життяю щасливої життя.
щирою народною старані. копіюю свою
щирою емоційний пачинний привіт папаші та-
маші емоційні тарці і христининачку віта-
ліну Ф. тама пиридавайте админа привіт щиро
радіст і знакатим. дарамі радіст папаша і та-
маша папаша являє чотирити закаторії
очень и очень благодарю копіюю явас папаша і
тамаша тама і віта схватіграхвіруйтесь все
ивинити тині свою картачку аможє вам низа
щиро чинкагда тохай і схватіграхвіруйтє та-
на ізвітаю івинити тині картачку. папаша і
тамаша живу я хорошо патині ніби спакійтєсь
нустей папа дасвиданіє щиро я крепко вас
всех пишеть писма низабувайте щовас папаша
старані єсть дочка щиро каторо очень іщиро паває.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kuehtik Fidos

Dorf Zucarkow

Rajon Sehalikinski

Cebit Zumskaia

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Kuehtik
Schura

Coswig-Anhalt

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager „Sportplatz“

Stube 25

Absender:

Ruz Andrei
Domenium Sproitz
Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt
Über Niesky O/L
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer
Detschland.

17/V-1943 pory.

Postkarte

Sproitz
über
Niesky (Oberlausitz)

55
Bitscha Anna
Dorf: Osaritschi
Bezirks: Konotop
Kreis: Tschernigow
Ukraine

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Отъ вашего сина Ів. Петръ!

Добрый день дорога мама, тена
галл. Ваня і Пашуня і сестра Марія!

Я живу, здоров, живу в Німеччині,
працую в с/з. Пишіть відповідь

кілька откриток. Мені туть

дуже добре, всього достатньо.

Привіт всім, бажаю добре жити
Ваш Ваня.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Mizin Hatanca

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lager RHEINBLICK
Grenzach (Baden)
Hauptstrasse

30/xii. Добрий день до
погенька сусідочка
Федося. Терпи всього
сповіщаю, що я живу
в такому і твоє село.
Стриця Маруся. Ми
я тобі низеський
поклонюся, а також
і Маруся старому ді-
дусеві і твоям дітям.

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ан, Кому

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Fedosja Kuz.

Prilstawki

Lipowizkie

Lutyska

ку Темі. Додосю. Я все безцотно додам
писала, а відповіді не було, так я реши-
ла написати, це на тебе, бо можеш
все наших і живих нема, що не пишу.
Додосю, я пишу так собі всіма думками
ділюся з Марусею, часом гадуємо про
діву про тебе Темі, як було моріє
гарно як зідемося всі влітку. Додосю
як тільки хочеться це почати в рідний
край побачити вас і поділитися думками
Додосю живи щасливо, завжди свого сні-
ха Темі бо може то буде тільки вроді
Теміно відповіди, передавай привіт нашим
і всім сусідам. Цілуємо всіх. Натка і Маруся

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Maria Kutz

Lager RHEINBLICK

Grenzach (Baden)

Hauptstrasse

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Pavlo Kuz.
Falkenberg. 54.
Detmold. Lippe.

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Мст. + пущино
4.9.43. Мст від во-
лого сино Павлуши
здраслуйти мой
дорогий маммо! ви
тьотью гонно і всі без-
кі мой хто тік родий
моєму тілові і цілую
вас і своїм тілом
найкріпше цілую вас
мамо і ва тьотю гонно
і всіх знокомх і спину
відомит вам щодя до
якогого часу на кожес
не в іздору.

Postkarte

mit Antwortkarte

58

Alcha Kuz.

Kuz'sianka
strasse Turckung.

Kreis Smile

Provis Lenny

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Konrad's Peret.

роботано у хоз'яєно у городі детмолті то ва
рилий св'яіх зомною не ма нос робетут четверо
том усе попривеколи та як свої годуют нас по ко
нічого сорочки на м перут що місяця постіл
мені видолі так як полаго етуд. до роботи мені
ботиньки то все дано і так мамо я вас прощу
щоб ви зомною не терпите мене плакала
мамо я знаю що мамко бо мені вас так зсод
ко що я не можу передати що ви осталися самі
як орох придо розі то все до того і з до ро в ля не мо
мамо і ви тьотю ганно я получив до королевої
тетяни пісма яке писано то числа того місяця
і пише що Антонина до тітки усян прислала
пісма тоді титяно сродило до усян прислала з
адрес і послала пісма і воно дійшло у тая
лагер овідати прислани чуже дівчата і ності
самі що їх по ве зли у друге місто то я
може узнаю де вона у друге місто то я
передатиме усім я не зенкий поклон простит
я освідання

Absender:.....

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte
(Antwortkarte)

Pawlo Kuz.

Falkenberg. 54.

Dietmold

Lippe.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Maria Kuzopal
Langwedderholz
über Bortorf i/Holstein

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо пишу 2 січня
Здраембуєте доброго рогу-
мени мама Кая Ваюга Ві-
тя Шупа. Во першій спростав
мого писемна спешу згедо-
мить що я пока живу и
здорово того и вам желаю.
Передаю я вам усім привіт.
Посилаю я вам 4 писемно
по обіста не пошлени

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами
Район, область і бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Kuzopal Anna

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Semljanka

Duborajazovka

Sumskai

не знаю погину. Одно писмо написала твому, Тарасу.
но отбѣа не прийшла. Ти робиш огня дівчина із
заперохненя написала в май писмо і вже прийшла
назад, но я не прийшла не знаю погину ти не ховаєш на
самі, ти мене задуми про мене. Жизнь конечно моя ізве
на. Іако ж і рече ви мимі смієтесь ви ви неби там ви
можете вже на світі нема док написиш хто нідеді мимі
писмо. Кожної нділі хоту було до дівчой, нас ти уїд в дів
чой, одна приїхала 22 июля мене нашої одиаси. Побігли
тут всією в дівчой які таксе ходят до мене. Я роблю
тут сама да в другого хазіна один хлопчик з Поліави
Ну нікого, де я пишу маминке єно усього в доми.
В другому писмі написаву більше усього не написаву
в такіх віршів. Муду отбѣа как соловей мена.

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Maria Huxopal
bei Herrn Johannes Delfs

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lauquwedlerhob

über Vortorf
i/ Holstein

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Надя Куцона
Langwadel u. Mönch
Schleswig-Holstein

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Пісма пушено 14/12 43г.
Пісма от ізвеної вашей дочки
Наді. Здрастуйте дорожє род-
ниє тато мама кий курч.
Зая. Вперших стріках
моего пісма з сообщено вам
в том чим я живу здорова
того і вам желает. Перед-
ю по низенькому поклоно
вам маме таті Колишур.
Васі мотизи Степаниди

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
район, область и бюро труда
писати латинськими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Куцонал Paul
Doch Semljanna

Dubowjssowna
Sumeka Ukraine

матері хрищеній душі Вієні Фредіриху
матері маюї дівчатам Варі Тамі Вері кацмаровій
матері камі. всім родинам усім да близьким і далеким
Дойхам благословенно небуло ніде бандити крає
Бажмака. Дойхам за вдень а вночі по стан-
ції не можна перескитати пересадки за пересадки
істи було нагоно в дорозі нам до влі 500 хліба зог-
новдаси. іти друку в бару ~~в бару~~ да скусити
хліба да вода в довіди бачи тиопи в по сарах
да по сирнех де поховани. Дойхам 19 мая. Напи-
шуть що в нас нового змий урочає дана і вночі
ж робити як жевете. На чистих сторони
читайте і пишуть от вей. свеса догорає поччаю
писати всім серцем жсаяю вас по видати. Ну до влі
дані ~~на жм~~ ваму крепкому мору і щиро в акрени

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Linien viersach i. tilyki na tilyk! Linii i. och i. tolyko na liniyah

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

*Lehrermeister
Fritz Gellert*

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lerngesellschaft - Homburg

Lehrer - Gellert.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

8. Maga Kuzonaa
Langwedel i. Vorhof
Schleswig-Holstein

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Письмо получено 11. 4. 32.

Письмо от известной вашей дочери
и Маги. Здравствуйте дорогие
родные мои мама Кора Шура
и Вася. Впервые в строках мое
го письма я сообщу вам в том
что я жива здорова того и вам
желаю. Передаю по извешному
почталоу вам маме тому Кори
и маме Васи почиту Степаниди

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

An, Кому:

Paul

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Dorf Semjanika

Dubowjzowka

Luzarska

Ukrainia

тотці вользі : всім сусідам радям близьким і далеким
дівчатам нелюб всіх перечемиють потому що мало боляти.
Живу в хазяна хазяен перар має 5 корів дою 4 свиней 5 ^{2 корів} свиней
курі чорі уті багато поля роблю всю роботу приїхала ідула
положила партонку папусту. Жива в брами поносила поно-
сити. Живу харачо їсти пити доволі. Живе хазяен 40 год
хазяна 53 год 2 дочки одна 15 год друга 13 год. Дала хазя-
ка 2 нових поєти 2 нових ютки пальто всинь 4 платків
старих 1 кошту стару 5 перушок в тухлі 2 пари чупи 2 пари.
Через те що мене хазяєство а на зиму іду на фабрику. А
випити не ожидайте. Живу харачо много руских дівчат
хлопців. На другій стороні пишуть ви ображаю. Ну стани
досвідання оду отвѣта ж словесі мѣта паучите і пишуть
наду. Жема того дня і тити нощі щоб не балбани Америка.
Жму вачу мамо прїїти руду ізілля вач прїїти.

Deutsch u. auf der Linie schreiben | Писати вправно і тільки на лініях | Писати ясно і тільки на лініях |

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Bäckermeister*
Fritz Hilbert

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Langswechel ü. Hörtorf.
Schleswig Holstein.

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Oberhausen-Herrn.

Kutschenko Trig

Lager

Forsterbruch

O.-Sterkrade

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Пана! здорове все хороше.
Убога не циль попраш
10 марок в місяць все идуть
на каріонину. Кан
хреуєнша Валд. кум, кум
знакомие друзи. Все циль
здорови мислять вбери
с тил до сего
сидану на розно
Земле 1/1111-113

Ваш. см. Трушени

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду
писати латинськими буквами.
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ab

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Kutschenko Paul

Stadst Lebedin

Kudimovskaja

73
Lebedinenij

Lutskaja

Ukraine.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Письмо от вашего сына Гриши. Здоровье ваше
дорогие родители, передаю я ~~вам~~ вам чужие родители
своей горячей привет. Мама и мама родные сестры
в настоящее время я все здоров. Письмо ваше
я получил за которое очень благодарю. Мама, мама,
живу в настоящее время хорошо сравнительно
с ранними временами немножко лучше надеюсь
что скоро встретимся на родной земле.
Получил письмо от Гриши. с кривой видими раса.
да усаля Алексея. Упоминаю что вам известно.
Успехи бабушки как они живут. Успехи м. отца.
Почему вас не пишу еще писал пусть даст адрес
Никола Демченко. Мама я за вами очень соскучился
хотел бы вас увидеть как Катя с кошкой
мужа как их здоровье. Мужа ожидай меня
не забывай

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kutschenko Lig

Oberhausen

- Sterkrade

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Kutschenko Lig

Oberhausen -

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

- Sterkrade

Lager

Forsterbruch

• O. - Sterkrade

Deutschland.

Здорово мое семейство. Жена у нас Анна
и дети Анна и Павел здоровы.
Потерял сообщено что я не в и здоров
его и вон немоло. В нем же вон? Не пер
я вон сообщено что я от вон получил
зотт просятка второго ту что вон писано
Вилиния да потарова очень очень вас благода
рю! и да вон же вон эти но вон их мало
пишуте! У нас тоже самое удораки хитро
но удирало больше всего маминами!
но я вон уже писов про мою бовора хозие
да писане втара я вон сообщил у чему
хотел у меня одожи хватоет. у меня уже
ни не так лотко и шитие, пишюно
итяны еу канова и тана. Згурована
и полотно и ботинки и свои работы
чего я не пишу вон у нас недилия
но сит у мене есть стюцова бурка
изинное шитие и вон же сит все
сит вон писано да пишу и сит не
знаю хозие не коня а я не пишу
но як на да уроня то попрошу
то дае вон за билие у нас то марок
но вон. Ни чего не пишу кроме
потолу что все по картке! Мамина
вон ты не прописуе про 2 в. суг. нечего
а вон про мене. Мамина чего мамина
ни чего мене не ситое в оти кри
наверно на мене ситие но.
у нас. Мамина я тана верну ед вон
мне буду и коня мене тамина
дабуе! что я вон только тамина.
Несчастный в своей судьбе.

вон же вон

Absender:

M. Kutschere
bei Onen-Lüben Forzien
kreis Jher. Fried. (old)
Wohnort, auch Zustell- oder Leihpostamt
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

Sachar Kutschere
bei Onen-Lüben
Forzien kreis Jher
Fried (old)
(Deutschland)
Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Nach Fliegerangriffen

keine Privatgespräche
am Fernsprecher, damit
luftschutzwichtige Gespräche
durchkommen!

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Kutscherowa
Nadya

Die Deutsche Arbeitsfront

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Lagerbereich Völklingen
Barackenlager III
(Schulzenfeld)

Здравствуй мое
любимое прежде
всего сообщаю о том что
я пока что жива и здорова
чего и вам желаю удачи
на твоем пути и
буду молясь за тебя
и твою семью и твою
открытку по почте

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komu:

Kutscherowa Anna

in:

Tschernozkoe

куда:

куда:

Straße:

Ukraine

Бульвар:

Улица:

Kreis:

Seredino Budzkiego

Raion:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Сумська

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

он все время мол. молчал почему это
так молчит уже елисей новоселит он знает
молит покаяно по не раскрывшие все об этом
молитка по все это все будет пошлени
и вскорому молчаще и еще некуда очен
хорошо работую по лесов по мастера
любят хорошо и очен и очен меня пошлени
только одно покаяно по отбери нели нели
и я думаю по тем уже елисей иже и
сильно пошлени он Шоренко все
молит и он моринки морини и он
ермогеновой дуе по они молит мене
по пошлени нели из души и нели
ну стили до следим мол молчаще и три
привет всем елисейным елисейным и три
молит ермогеновой стр. Казаров и три

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

N 2009

An, Кому: Kutscheroва Надя

Völklingen 9/d Saar

Russen Lager N
Stube N 38

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

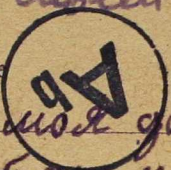
Die Deutsche Arbeitsfront
Lagerbereich Völklingen
Barackenlager III
(Schulzenfeld)

72

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Frl. Wera Kitzscher
Gemeinschaft
Möllen Bild
Möllen 15. Div.
XIII

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Здрастуй моя дорога ма-
мочка и брати. Коля с сест-
рою та тато тїтя уя
маруско дядя як дома
тїтя и мнї дядя та
дядя синиен храни чина
и вси мои ридни и знайо-
ми впервих строках
моєго писма стикну ви
промит ао дїлока жиста
за здорова того васи мнї ваяю
ваши и си зди

An, Кому: Frau. Wera Kitzscher
Yarwa

in: ungaria
куда:
куда:
Straße: Gemeinschaft Kitzscher
Булаця:
Улиця:
Kreis: Krosowen
Повіт:
Район:
Dienstpost-
amt oder
Gebiet: Jungsieda.
Область:
Arbeitsamt:
Уряд праці:
Бюро труда:

и вами по воли дорожа мамою брати сестро
и вами всем вопреки я вам посылаю сии
горячи привѣтъ и горячи поцѣлунок и прощанье
идущее за мѣся веру такю к вам колу вас маю
своими горячими губами и обнимаю крѣпко
своими руками дорожа мамою я вѣсь на
писую знаменю змирихрестъ и маю крѣпкой
и вона мѣни прислала вѣстекъ адрисъ дикъ
пошла въ писмо ну отвѣта не получила
еще пока дорожа мамою и братикъ того ви
мѣни не часто пишете на сѣмъ я ~~еще~~ ^{только} ~~только~~
только получила 10, открытое и писемъ всѣх
оду христіанского и оду маруко и вѣдъ вас а оду
на кнѣжа одного ну пока мамою до вѣдаю
я пока остаюс а сѣмъ того вам пишу привѣтъ
вѣдъ мѣни и вѣдъ всѣхъ нас дорожа мамою
и т. мѣни часто пишу вамъ до чѣмъ вѣстекъ
и т. мѣни часто пишу вамъ до чѣмъ вѣстекъ

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши wyraдно і тільки на лініїх! Пиши ясно и только на лини́ях!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Herrn Wegg Kunstgewerbe*
W 3108

Mölln i. Lbg.

Ort: _____

Lager- oder
Eirmen-
Stempel

Lager-Mölln-Süd

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Fr. Wera Kutschergowa

Gemeinschafts-Lager

Möllen Süd

Möllen i/n Lub.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

26/III

Віт вамої дорогі Вері!
Здраве-вуйте мої дорож
родки мамі, таті і кривої
всі рідні і знайомі. Та пер
ше я вам пишу, що
я все і здорове зоро і все
бажанов вашому квітті.
Места від вас пишу, що
за ділою вам дуже дякую.
І так же пишу, що від
вас маю фотографію.
Дуже дякую, що ви мені вислали.

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду пра
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Адресу: Кому:

и куда:

улица:

Straße:

Вулиця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt

Уряд пра

Бюро тру

Fr. Wera Kutschergowa

Möllen

Zürich

Bochhof Kutschergowa

Kreuzweg

Summa

Привѣтъ кади: Оу! хай ти мнѣ мисль.

Ще не знаю, чи буду на вас дивитись своїм дорогим мати-
ноччю, чи снувати по вас сльозами, живу і по-фран-
цузьки, роблю на граблиці, істини дають неважко ко-
жому, це можна писати, ви мати-ноччю по мені
не безпечної тесви, а бережіть свого здоров'я, щоб і
приїхати і застати вас живими. Бережіть і ко-
штору і ко-штору ви в з'яві будете дома, а то і кермане
коштору і приїзду, мене гасить бог воїна і чина
або то приїзду додому. Мати-ноччю не передавати
християнству і всім моїм ко-шторам ка-штору мені
тесви, а то мені дуже сльозко, і як пречини-
ти мені Олександр і Силен адрес то ко-штору мені
мені. Ку-штору все. Порода ко-штору, ко-штору іду-
тоси і ко-штору дуже несприятно, що гасить ко-штору
кессти-ноччю. Росвѣдайте ці-штору вас во-штору

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому *Frl. Wega Karschewjowa*
W 2108
2108

Mölln i. Lbg.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager-Mölln-Süd

Deutschland

Absender:

Sina Kuscherejewa

Надавець:

Микола Ігнатович

Отправитель:

Докладчик / Вредитель
Schleswig-Holstein

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

до 12 овесок коштує
сир. дають 5 раз істни
роботи хог і багатю ну
у обід усігда стою гас, а
моді устало і знов доро-
воти. у кедімо хоти
цидїт до шпри шпри
5 кілам. одвем.
картоску нагад прелитї
кадруї втор. катити

Восідає і змалюва
і зма 902. Вама.

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Украина

An, Кому:

Kuscherejy Pavel

in

куда:

куда:

Straße:

Булаця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Сумська область

dorf Samotajzka

Krasnopolsky

Churik Innatichena

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Мист пишеши від вашої дочки Ядвиги
Зіни. Добрий день і всім паночка і мамочка
Налітка і Вітійка. Як писав ми то я вам писав
скупко далеким привіт і цілую вас усіх краще
Візнаєте що я кождись у фізичній роботі у казначе
на курці приділяю у коблотах мило пошу роботи дуже
багато казайка кароша дала чималих про роботу і про
кеднію думка знарі тужив в пар чумах ретель
спідкищо зможеш койшо дала так що мамочка
я турить я не гола і не голодна. Я забав гаємо
мачу і дімало що мене ви мали голод і хвороби
я дуже про поправилась від мене і не узимам
мачотка я турить вбуду год то привіду
на віпуск багаті і дити у віпуску

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Deutschland

An, Кому: Sina Kuschewski

Hilco Jørgensen

Oslo i/Bredsteet.

Schleswig-Holstein.

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Katja Kutscherjowna

Gemeinschaftslager

Elsterwerda

Saatweinerstr. 5.

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

написати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

написати латинскими буквами

6 6

ELSTERWERDA

25.04.43

DEUTSCHEN REICH

An, Кому:

Maria Mamat

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Mleschowa

Radionowska. chaus № 8.

Mleschowski.

hemska.

Дорогого пошлю 24/IV-43 года.
Дорогого от извешной вамшей родни тай.
Впервах сиротях своего тисвля
я хочу сообщить что я внастопящее
время жива и здорово чего и вам жа-
лаю ввашей стужной и груской
жизни. Добрий день и на вечер дню.
ме мои родитиам пишу я вам
свой извешний чистосердечный си-
ротной и одиночской правед.
Сестрици Маруса, зячю Андрию
робо вислава.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Благородна Мама и вученица Тамары Андреевни которой я еще живи-
дала, Мама, маме всем сердцем и радостью мамин. Дорогие мои роди-
тели тогда вы знали как я за вами ищурую ни могу я дальше ни
ни почитываю своих родных. в особено за дочкой Тамарой
которой я еще живидала на дикароразу. Дорогие мои родители уже на
год и ~~много~~ маме я видела и родной Тамары и всегда думаю что по-
что написали а кому маме особено маме. так же маме не могу. Сестрица
Маруся живу я поспрашу правда получила здоровья я вам напишу
если вы ни забудете что испоконные что мне надо. Было получено в
городе Суздаля для моего здоровья но ни получила что-то. вайна что
посторонна сь, все свои вещи поспрадала и положила но добила не полу-
чила я здее все что требовалось для моего здоровья или вернее ког. роди-
тели прописали я подробно по маме маме. догадывайтесь Мама вы пи-
ше про маму. что зван выслала ни получила что вы ни писали. я вам
пишу что могу выслать но ни можено заприщено. много у мамы ма-
мине дороговое и хорошее все но ни можено послать. пишете по бо-
лее по костям я думаю что за год много воды утратило достигнув,

49

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Maria Mamai.

Muchow str. Radionowa

haus - № 8. Kreis Muchow.

Berick Sumers.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Katja Kutscherjowa

Elsterwerda-Biehla

Deutschland

Gemeinschaftslager VI
Saathainer Str. 5

C
L
Firmen-
Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Katja Kutschnerjanowa M. Pripnich

Postkarte

mit Antwort

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Elsterwerda-Bienen

Stooschke

Назву области, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латынскими буквами

Листоно пущено 4/кш- 48 года.

Листоно издалого чужого чужа,
от вашей родной родки Катя.

Добрый день мои всею дорогие
мои родители, сестрица Ма-

рица, зят Андрей, племянница
Надя, и внучка Тамара. Мама,

мама и все мои знакомые и
друзья, пришло к вам свой из-

вестий чистосердечный и одинокий
сиротский поздрав. Сестрица

матюся в первых строках

Ap, Кому:

Marja Matnoi

in:

куди:

куда:

Straße:

Булаца:

Улица:

Kreis:

Пов:

Район:

Dienst-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Klischow

Radionowka dom 8

Klischowskaja

Sumskaja

своего тесна я вам сообщаю что я пока жива и здорова того
и вам желаю всего наилучшего в вашей сиротской и разбитой
жизни. Родные мои родители я получила от вас 2 письма а вам
написала 4 сразу и вы просите от моего роду то я вела а вы
знаю или дайрети или нети приамиреа пишете, а нас подруч
те то от тинкил повороти то я видела от друга ми ското
рети я прожива вместе. Сестра Маруся вы ждете в хат
печал моя жизнь то я вам мне опишала мою жизнь и вы
вы то писали и получили то я опишу еще. Родные я живу но
жизнь моя разбита одинока грустная и одинока сироты
правда идея обути и кативная и калвская и робота шире
знаю то одно томоу что писанию и живую своих родных и
родной Украины. Дорогие мои родители пограт вы знали как
я пишу то дальше ни возможности. Привет всем от друзей
подрух Бяни. В. Гроз. Знаю оти мои верна и друзг. ^{всегда}

Deutsch u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лінійках! Писати ясно и только на линейках!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: Катя Кутснеряна

у

Е

Elsterwerda-Biehla

Deutschland

Gemeinschaftslager

Saathainer Str. 5

Ort

Lage

Firmen-

Stempel

5

бувалих родителів в очень підможних умовах. и вилезла вдалеку
германською мовою якої не вміла іде я проживала неспокійно ма-
цув и нимало нічого не знала о своїх родителів. Кігда я сна-
ла писала то мене моя Мама мотіла и тісноту била, но не очин. а
тільки влітку одного года я совершено Мати нічим більше ни-
думого тільки ми одна думка сула хвороби, таїт проживати
мої родителі побили бача, Мама, Вестра Маруся, Андрияна,
Настинка и внучка Мамара Андреевна. в тім тої молодій розби-
тій жити. Мама и таїт ми с кождим днем все стійовіше
міжеле и тімеле, що буди далше собою и нині
Мама тільки я оті вас получила одно зайторос очин и очин бо-
гаторо. Мама ви тільки що новостей небу то я думаю що
иправа за один год много води уміла. Мама ви хворіє фото-
то я одиму висла я нині получила и ми неї есми получили
то проживати я втіркую вимі. Мама ви тільки свою семью нині
лиму ми спанаго стієм до врання
приїст. 9-го вересня 1941 г.

Deutsch u. auf der Linie schreiben | Писати впрямую і тільки на лінії | Писати на око не по лінії

Absender:

Maria Dewa.

Надавець:

Hluchow Padionowce

Отправитель:

chaus. № 12 Kreis Hluchowce

Bezirk Lunska.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Katja Kutschera

Elsterwerda-Biehla

Deutschland

Gemeinschaftslager VI
Saathainer Str. 5

Firmen-
Stempel

[illegible]

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Fel. Motja Rutzschajans*
W2110.

Mölln i. Sbg.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Lager-Mölln-Süd

Отправитель:

Lagerstempel mit genauer postalischer Angabe

Від твоеї рідної сестрички
Моті із дачинкої Терманії.
Привіт рідний Зіраїні і рідний
сестрички Настікыти. Дорога
Настікыга знову сьогодні і
получила від тебе 2 онукотини
і одну від мамки які ти писала
1/II - 9/III - 9/II за які тобі дуже
дуже, що ти ти мені, не забуває
на мене. Також і від тебе бо і
від мамки з від оні з і від сестри і
2 писав ти дуже і дуже і дуже

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Komy: Frau. Vassja Sokolova

in: Ungarn
 куди:
 куда:
 Straße: Prinz Eugen Str. 12
 Вулиця:
 Улица:
 Kreis: Krotenburg
 Повіт:
 Район:
 Dienstpost-
 amt oder Sumatra.
 Gebiet:
 Область:
 Arbeitsamt:
 Уряд праці:
 Бюро труда:

и за чѣвои писма.

[illegible]

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: *Ген. Мотја Бузичежич*
№ 2110.

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Mölln i. Sbg.

Lager-Mölln-Sud

Absender:
Надавець:
Отправитель:

*Tatiana
Nutschowa*

Lager Oberspree

Lagerstempel mit genauer postalischer Angabe
BLN.-SCHÖNEWEIDE
Hartriegelstr., Jagèn 125

Гуцуло писало до
писало отбави
до цих там до
генс дорожє радити
ли Воньварє Спакє
з полєа деава а Вац
очко Драгдорф
нгого чїо деє модн
у про по мучан
а і деось ба Агнє
наємєє на мучає

Postkarte
mit Antwort

Назvu области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латынскими буквами

Ан, Кому:

Konrat Pötscher

Ан
уди:
куда:

Dorf Wolnoe

Strasse:

Gemeinde Wolnoe

Wulacja:

Улица:

Kreis:

B-Pisarski

Powiat:

Rajon:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Symy

Область:

Arbeitsamt:

B-Pisarska

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukraine

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Ти Вар и Невак мила ти ви працює
задом ти і така мила Вар мама
мигадувай жок ти працює дорож
сестриці ти і зродилася цю
Ви мене тиєш ти тиєш і
і зродом узнала как Ви Невак
А і Невак Ви сами зродили
знаєть дорож радити тиєш і
какие увар Невак каже урочі
и ти тиєш жок іради урочі
ноєш і тиєш тиєш жок іради
и тиєш тиєш жок іради
жорж радити тиєш і
Вам жорж уєш тиєш
жорж тиєш іради

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Tanja Kutschnowa

Lager Oberspree

BLN.-SCHÖNEWEIDE

Hammerstr., Jagen 125

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Адресу: _____

in: _____

куди: _____

куда: _____

Straße: _____

Булаця: _____

Улица: _____

Kreis: _____

Повіт: _____

Район: _____

Dienstpost-
amt oder

Gebiet: _____

Область: _____

Arbeitsamt: _____

Уряд праці: _____

Бюро труда: _____

Письмо Луцену 6/9 43р.
Впервые стрижка моего
листа. Я сообщал это
Я первого листа не читал
Який був писаний 15/9/43р.
за которе дуже вдячний

Dimitro Hristova

Україна

Ободу

Кобин

Суми

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Я Посилаю вам Злиети. Вивчите усе про
Бисаюки а і не знаю звідси де він є.
Ві нафабриці. Деї у хозвіна. Ви пам'ятайте
що Злиета убірайте і усе злиета і
убрав і во Моложав. Злиета сімю усе.
Кортю 2 кораві 3 вола і 2 телені. Злиета
землі Маїм 62 мордети істи 5 раз паде
і скіки хог. Маїм самі Кортю і Кортю
усе хорошо злиета подзавіти і Кортю
одіяти. Кортю 2 на Місці Сорожки Кортю
у Кортю убрал так 35 і паде великовет 35
Злиета і Кортю обшесі не Бисаюкою
у Маїм селі Злиета і 4 Злиета. Злиета
у Маїм то весело. Ну досвідати Привет
Злиета. Злиета. Братів сестрам отцу Маїм.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Kutschma Ivan
g. Livkov
über Cottbus

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Варко пиридавай всем
подписан привет пирида
мату мамі гаві сакі^{то}
варко пиридавай всем
поклон мату мамі і мам
всім остальним мамі
як там нічка мамі і ког
живуть хай растут
щоб які я хай прийд
щоб дідусі поросли на
своїм досвіданя остало
силва існує от-вста
як саравей чета роса
твоя сестра Ламд.

Postkarte
(Antwortkarte)

An Frau

Katarzyna Kuschwit

Rt. d. Gause.

Post. Gollmitz.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Preis Calau. V.B.

Понизено 1^е вересня 1943 року.

Добрий день моє сестро Варко і татко, само і павло.
повідомляю що я жива і здорова того і вам щиро
найсмілого вамі життя і живіть як найкраще
немає як я жила що свої літа змарнувала і
нікого не знала ну нікого то коли все добре буде
як жила буду то коли і ще побачимо сестро
ощіла і ще хоче раз побачитися зусім своїми
так скучно Варко сестро тини як і дає новісті що
затим війшов хто упер хто породив тини чи і мене
так робить як і поді робили боя зарок все позасудили
варко і хоч тини що затимати тини дозво
лими боя раз не вслухала вас то тепер буду слухати
варко знаходиться один хлопчик вадний тини з
лет на он дівчине виши добрий що позина достать
то достане і се дівчине палто купив одав 100 марок
і на все тиниавтось сонною. Він тини сказав
щоб я до вас написала він хотів сам написати то він
по український не вміє писати бо він і спомині я хотіла
давно на писати то все не настило ах одгаїла
і написала Варко як достанеш тини лист то що
одразу написала все Варко і вдруги виши
ого картошк із себе Варко і вдруги виши
свою візити до обої а ти виши картошк приши

Absender:

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Postkarte

mit Antwortkarte

6 6

INFLATION
DEUTSCHE REICH

Скотару Павлу

Смела область

Рубовязівський район

Село Кошары.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Ruschniz Olga
Ks Marienburg Ost
Det felde, Tarnobarn
D-2 St. Ks.inski

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

Здрастуйте мої рідні Брат
мама, Тата, Оля. передаю я
вам свій позачиний привіт і
милую я вам всього найкра
шого у твоїй вашій сімейній
мири. Я получила од вас
дві откритки, але ви нікого
мені не пишете нікого забрали
ви гоме Дуня Оля і Тата
написала Катін адрес, що ні
кого і не розбирає. надружала
якоби тої шот. що написала

Postkarte
mit Antwort

Назвуйте область, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet

область

Absendungs-

Уряд праці:

Бюро труда:

Ruschniz Olga
Dorf Bobrik

Worms

Limburg

Ukraine

2го 9го м. 43р.

получили одно у три місяці і то надрізали як курка
лапою, що сидим цілий обід і нічого не поймем. Ви
попросить Петі Бик нехай напише Тарин адрес. Зого
я вам пишу розборива а ви як набор. ви усе пишете
за Калгоск. Я за його уже була зораз. і він мені
не потрібен. Кожного дня дождем писати і з дана зсотеи
уся знати. так ви напишете такими як горобці букви
можна писати дрібно розборива. Ти дана Таринас. Я од Тарі
Кущиніс получила одкрытку вона у лагерях все ссть. Я із Вера
меву їти у місті і усеи ділются. роботи багато і тяжка
Я вам послала уже 10 открыток. Передавайте усім моїм
рідним поклон. бабусі нехай бабуся не вмирать пока я
не вернусь. Не плати за мною. не обізнайтеся що я
вам написала виговор. Досвіданіс цілюю я вас усіх. Дня ку

Deutlich u. auf der Linie schreiben! | Пиши wyraźnie і тільки на лініях! | Пиши ясно и только на линиях!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kuschnir Zigori
 Dorf Bobrik Kreis
 Romny, Gebiet Symy

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

Kuschnir Wla
 23 Marienburg Post
 Altfelde, Parnau
 Dr. Stewinski

Ort:

Lager- oder
 Firmen-
 Stempel

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kuschniz Gijana
K.S. Marienburg Post
Altfelde, Parwarx, Doktor
Strowinski

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Здрастуйте мої рідні
Німа, мама, Тавр, і всі
передаю з вас свій позави-
сний привіт і мислю з
вами свого найкращого у
вашому миттєві листа
з вас пишу 25го 8го м. Чр
у 112 верста. Зараз дуже
хочу спати і з дуже утоми-
лена. Мої рідні з вас

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому.

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Kuschniz Grigorij
Sumy, Rajon
Romeniski, Dorf
Bobrik

дуже часто вспоминаю з вас не тому забути. Мої
рідні як з тільки скучаю за вами. Мої рідні Птамо
Мама Оля, Тарз того ви мене не пригласили на храни
чи ви мене забули. Ой Мамочко який тільки той
день для мене був щасливий коли був у вас храм.
Мам Мамочко не забувайте мене впоминайте не
тільки не плачте за мною. Я думаю Бог виручить
Я до вас уже багато отримав написав когд вас
написав одну отримав ту що ви передавали
дівчаткам. Ой Тарз я написав одну писано а йому
написав Чре Паминіть з мені адрес Миколи К.
бо з того не знаю. Я в місті Віра Вірзі, Дуна Риль
і все з поштіванський. Передавайте від мене всім
рідним і дівчаткам привіт. Досвіданіс Мамочко, Птамо, Оля, Тарз,
всім вам усе

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лінійках! Писати ясно и только на линейках!

Absender: _____

Надавець: _____

Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Kuschniz Ujana
K.S. Marienburg Post
Alt feld, Pärwan
Doktor Strewinski

Ort: _____

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Absender:

Włodzimierz

Надасць:

Отправитель:

Kuchniarska

Gameinschaftslager

Lager
mit genauer
postalischer Angabe

4914 . 13 . 33

Nachterstedt über Aschersteden

тепер пропущу лінії востан
дві там огородині і так же
посів наші пропущу всі лінії
нічим хто дама а кого німа
востанні нічим дві новості там
і промчу тебе на талко нічим
откривати починати може
два діжде лінії знатерес узна
і к би там прохивалте
стелі доведіати жоду ответа

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

Ap, Кому:

Матейко Кучницька

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Ukrainia

Glinzkyj

Sumsko

do 24. Zagorski wko

Щуца на открытка 1948^г 25-го серпня добрий день

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши вразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

наталка ог. собіаю і тобі втілю що і внастоцих ввремя
нахожусь жив здоров того і тобі желяю тепер передаю пітаюше
почтеніє тебе наталка і такте моїм любілим синочкам
Навину і мими і желяю двам всего найкращого вващій
жизні прожити і еще передаю привіт всьму сімейству і также
брату Івану і брату Денису і всьму їхньому сімейству і желяю
їм всего кращого ввсвітї прожити затем собіаю і тобі наталка
що і сїчас роботаю на заводі робота пока нічого все хараше
но толька плахо що і плодержую от вас ні якого звістї і дуже
посилаю вам зю открытку а от вас ні одній і прошу тебе наталка
ік получиши откритку то пиши довт поскорей тими ікий у вас
новости ікий урожай чи у вас є хлїб і у вас дома чи благополучно
все тепер і прошу тебе наталка ік ідуть послілки то виши мимі
мажорка білїх нікого роспитай волеїїцевих вони посилатимуть
посілок з десїтї ік можна це зробити так поскорей і прошу тебе
наталка не забудь писати досвідіє писати можеш так і до Дениса

Absender:
Надавець:
Отправитель:

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому:

*Wolodimir
Kuschnarenko*

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Gemeinschaftslager

4914 . 13 . 33

Nachterstedt über Aschersleben

Absender:

Parasja Kuschnirenko
Zwickau - B. Stubenstr. 6

Wohnort, auch Zustell- oder Leitortamt

B. R. - R. K. Schwalbe.

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Лист до мамки парам
і братиків. Здрастуйте
Мой добрий братикі Мамка
і Катю. Я вам пишу що жи-
ва здоров, того і вам пожелав
желав у ваший житині, в свого
найкращого, жити і багатий.
Вас семья келенка остала
тишки четверко, тепер у вас
стали кати простирки еде
повернутися. Малюшко хто
вам прибирає, тепер без нас
не жай, братики сами тради
порадіати пока ми сами
вишхуємо

Postkarte
mit Antwortkarte

Granas Kysilowitsch

Kuschnirenko

Guska / K. Ewertschatke

Rayn: Krolenits Luty

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Яку думаю що мо скоро повернемося ну точно незнаю чи
скоро чи ні. А так думаю. Якукого тут намі не пропада
ти. Мамо Маруся живе хорошо. Уже хазайка дала койцо
ми тут небудемо там. А ви як там ми не бачим, из
сестрою. Тепер мамо з Тула що Любка К. тут чи
правда чи ні. А мені Талю К. писала що тут. ^{Талю К.}
Вже знаю і Талю Х. і Талю В. і Дулю О. і тут правди ус
маю М. і Михайла. і Талю С. Деє тут ну адрес
немає то писати не пишу. Дарма мамо що поперед
поїхала. А узнала усіх так і не жалкуюсь водно тріска
побути германій побачити. Ну з год доживаю так побачила.
Тепер пишу що вам писімо поучило і шуря писала то
збуже рада побачила почерк і то на те її побачила і поб
лакала, передайте їй мій сердечни привіт і несе редіть що
я їй не пишу бо мій тиліки з на місяці Каріки. Пилиті
як ваше здорове Талю писала що ви мамо дуже худі то
не журіть ся по нам. і жте не жаліть некого і поправляйтесь
бо тепер все проходить жарно. А ваших писем доживаю як бога
Передаю свій гарячий привіт жму вам ручки кресті і цілую
вас 100 раз і стелю довідає Христийний привіт і вірною Талю

Absender:

Granas Kuzilowitsch
Kuschnirenko, Gruska

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

M.-Postfach

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Rayon: Armenien

101
Postkarte

(Antwortkarte)

Kapma
oiber

Parasja Kuschnirenko

Zwickau / Sg.

Heubenstr. 6

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

E. St.-R. H. Schwalbe.

Absender: Mitri Anton Esen

in Rattenbach b. Adenau

Wohnort, auch Zustell- oder Leitpostamt

Land Eifel Nr. 5

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

дети гитары ознакомились
и мы с ними по репетиции
по комнате гитары и дома
Мама и не бави мими
и с ними came ma. Я
попытке нигорачевои. да.
Майер. i. Таре, Мама ну-
мими и ие. Сергеев и Сер-
мими и ие. Мама гитары
прохо бави ие. би збо-
морфадифуваре. Лигоричи
сестры и президе. Мени
дом. бави мими ие. мими
сими. Пока гошизанна

Faßt

Kohlenklau!

Verderbt dem Kohlenklau den Spaß
und spart mit Kohle, Strom und Gas

немае немае немае. нех нема
немае немае немае. немае.

Postkarte

Ruschnirori
Morska.

Sumsoo oblasi

Bolscho - Pissarenski Baion

lokal Melina Pissarenko

Straße, Hausnummer, Gebäudeteil, Stockwerk oder Postschließfachnummer

Пущено писмо 27/VIII-1943р. Здраветуйте ви мої рідні
Ларіш і оп. писати цього маленького листа я собі уявляю
і певно здорова того і вам певно і вважно нещасті
мамо і вам пишу вна дівочу отарити а від вас
неполучаю відповідей. Мамо певно вказуйте роботу і в
дуже багато ну певно ви мені коняком сталося зму-
ти бігти мамо ви якби побачили стіле тут півд-
та який гарний. Мамо і про вас ніколи не забу-
ваю як устало так і згадую як лежало іде не так а
як устало так і згадую. Мамо доя в коров по до-
повнилася в коров у мене у свеней покладу і сте по-
тім сидіти і їду на поле. Мамо і сте вно ~~вно~~
гарно намот ~~гарно~~. Ну мамо як небуло німе-
леп. слонки в нас збо повою з душі. Мамо писати
які в вас новості як ви мене біз мене певно
і ви все про мене і забула що писати мені писати
мамо садочку всю і на соні тут багато і на
грунті одушка а вірнів болячки в тут не так ду-
ше хочеться ну певно. Як здуваю як полевач копа-
ла на полі а і сте неприємності. Мамо та і проби
ніколи не забуваю. Мамо передованте вайн дівочий
привет які доя. Мамо писати вайн дівочий

Absender:

Надасець:

Отправитель:

4607

Mojza Kischor.

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Gemeinschaftslager der Firma
Walther Bachmann KG

Открытка пуцена 6/IX-43р.
Открытка від вашої сес-
три моєї до свого зятя
Васи і сестри Гали і племін-
ників. Діти вам пишуть.
Вам открытку етішу
передать вам свій листень.
Нині густо сердогкий даво.
дакий скупкий привіт і
пожелать вам зоромого
мигіння на свої рідні
дати ки в щирі.

Postkarte

mit Antwort

Назву области, повіту і уряду праці
писати латинськими буквами
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

DEUTSCHES REICH

An, Кому:

in:

куди:

куда:

Straße:

Буляця:

Улиця:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-
amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Podoljanka Udon

Ukraine

Bohoshoji

Nedrihailowjck.

Lutskaja

Lutsk.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Повідомила я вам що я полугина од вас хотіла
за год і одну полугина од Волошиної Фомати за кою
ні я вам дуже дякую що ви про мене низобуваєте
одні в далекому краю. Я була однес рада що знала
що ви ще всі дома і наліст. Пропишіть шкільні про
свої новості як ви там живеєте як вибдіраєте там
жлів. І ще повідомила що я полугаю тілва од Аба
вської вери. Погона пише що вона живе може вам
гасті і робота в неї дуже урзана. А живучи стара
шуч так як सब не знаєтє справити нікого непра
вила. Не всемо влістї з Волошиною старуєю.
Дорога подруга пишівайте що кинатиса тоді
откріткі то ті сама знаєє що нам дають тілі
знайієлє а теде прошу анію моїна то пиши шкільні
погелє. Передію тоді низький привіт. і всім моїм
рідним маму праві руки і душею крепко.

Absender: _____
Надавець: _____
Отправитель: _____

Postkarte

(Antwort)

Vідповідь до Німеччини

Ответ в Германию

An, Кому: _____

Ort:
Lager- oder
Firmen-
Stempel

Ribnitz i. M.
Gemeinschaftslager der Firma
Walther Bachmann KG.

4607

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Kuschtsch Majja

Arbeitslager Tok. Fr.

Müller

Vellert (R.H. 48)

Deutschland

Lagerstempel

mit genauer

postalischer Angabe

Postkarte

mit Antwort

Назву області, повіту і уряду праці

писати латинськими буквами

Район, область и бюро труда

писать латинскими буквами

6

DEUTSCHES REICH

An, Кому:

Zgodtchenko Petro

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Pawlowsk

D. Medrigailov

Rajon Medrigailov

Sovetski - Gebiet

Zagreb

Mogailov

Здрастуй рідна Україно!
 Здрастуйте мої рідні, ~~всім~~
 дітям Петя, сестра Оля, моя
 старенька бабуся Троїська і
 мої племіннички Варюси,
 Ніколка! Передаю я вам
 найкращий, щиросердечний
 привіт з вашої сторони з
 Германії і бажаю я вам
 всього найкращого у вашому
 житті.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Пиши виразно і тільки на лініях! Пиши ясно и только на линиях!

Открытку писав вам Юрій Марія Антонівна.
Бетя! Я отримала ще вашу неписану, а це пишу ще
першу, бо небуло откриток, а це возмусь і написати вам
свою лист. Живу я хорошо, роблю на фабриці, робота
легка, зарплата хороша, ви є. думаю знати як, але так
одно щастя, що я багуса з татого у кудино виїжджу і
я у вихідні дні їзжу до тата поїздами, вони за 50 км
від мене. В настоящее время тато живуть хорошо, на
щот корабів це правда, атоїзна як надалі, ну робота
важка і опасна. Ну якое переживаю, дасть бог ще
побачимся. Бетя прошу дай відповідь, як живеш,
ходіть до нас, розважайте маму, дай вони не марують.
Привіт Мамі, Таті, Ніні, вобудим усім моїм знайомих.
Привіт вам усім від Бріси і Мамі остановигової, ми
разом. До скорого побачення. З привітанням - Марія
Привіт вам від тата. 1/III - 43р.

Absender: An. Dyadtschenko Petro
Надавець: Д. Медригайлос
Отправитель: Район Медригайлос
Суми - Gebiet Ukraina

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Antwort in Germanien

An, Кому: Kuschtsch Marija

Arbeitslager Joh. Fr. Müller

Velbert (R.H.L.D.)

Deutschland

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Nr. 1205

Adressant:
Пославець:

Name Sonja Ruschtsch

Lagerstempel
mit genauer
postalischer Angabe

31/VIII-43.

Oranienburg / Mark

Lager Doramad

добрий день.

мої рідняки дорожньки

Мамонка Байка Маруєчка
і маминка Любова.

Перш чим писати і сліму
передати що мива і здорова
а посприже передаю вам свій
своє сердечний привіт з гарними
помишлем і бажаю вам

Postkarte
mit Antwort

Назву області, повіту і уряду
писати латинськими буквам
Район, область и бюро труда
писать латинскими буквами

An, Кому: Anastasija Ruschtsch

in:

куди:

куда:

Straße:

Вулиця:

Улица:

Kreis:

Повіт:

Район:

Dienstpost-

amt oder

Gebiet:

Область:

Arbeitsamt:

Уряд праці:

Бюро труда:

Box Hrozniji

Novo-Iroizka 3/4

Sofieuski

Saporozka

Зачекайте мене
Україна.

VII

здоровим і щасливим і діждатиме нас усіх додому. Сьогодні
і одержимий від Вас отримав за яку дуже дякую що не
забуває мене, але тім погано, що ви не пишете ніщо
нам пишіть. І вам дуже часто пишу отримав і посилаю вам
фото. Так, що мама хай і не чує ні за мене і не за Мухом
нам не погано тім погано, що і не дома ви самі повинні
подумати і подіти все. І вас прошу в Римській отримав
щоб ви не безпечітиме бо і говорю на з Таню Рим. так вона
мені розказувала за маму, то все напружено їх безпо-
коїть тім себе убоїть. Мама ви тім подумайте в чому
я ходила дома тут і все маю шкільне раз не ходила бося
все те що дуже узяла все ціле один сарафан передал
так ніщо його і купила два шати і маю харом шкільне а все
перевинив і вивисмо додому ви тім беріть своє здоров'я
вонабачити вама док сестра Софі з сестриччю Мухом.

Deutlich u. auf der Linie schreiben! Писати виразно і тільки на лініях! Писати ясно і тільки на лініях!

Absender:

Надавець:

Отправитель:

Anastacija Ruschtsch
Sofia Kozyni
Kreis Kofienzki
Gebiet Lipnowska
ukraina.

Postkarte

(Antwort)

Відповідь до Німеччини

Ответ в Германию

Nr. 1205

Name Sonja Ruschtsch

Ort:

Lager- oder
Firmen-
Stempel

Oranienburg / Mark

Lager Doramad